

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

Rīgā, 31.01.2022. Nr. 3.2.2./9
uz 04.01.2022. Nr.1.2.-4/2

**Pārresoru koordinācijas centra
vadītājam Pēterim Vilkam**

Par Latvijas ziņojuma par ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu

A.god. P.Vilka kungs!

Pateicamies par aicinājumu iesniegt informāciju par paveikto ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanai Latvijā un izteikt viedokli par nākotnes izaicinājumiem un sadarbības iespējām.

1) UNESCO Latvijas Nacionālās komisija (turpmāk – UNESCO LNK) sadarbībā ar valsts institūcijām un nevalstiskajām organizācijām savā darbībā vadās pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas 2015. gada 25. septembra rezolūcijas Nr. 70/1 “Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības dienaskārtība 2030. gadam”, Pasaules Izglītības foruma Inčeonas deklarācijas un rīcības plāna “Izglītība 2030: Ceļā uz iekļaujošu, taisnīgu un kvalitatīvu izglītību un mūžizglītību”.

UNESCO LNK koordinētā konsultatīvā padome “Izglītība visiem” darbojas kopš 2005.gada un partnerībā ar Izglītības un zinātnes ministriju veicina ministriju un citu pārvaldes iestāžu, pašvaldību, privātā sektora, nevalstisko un starptautisko organizāciju sadarbību un saskaņotu rīcību, sniedz priekšlikumus izglītības politikas plānošanas dokumentiem, lai nodrošinātu iekļaujošu, līdztiesīgu un kvalitatīvu izglītību un veicinātu mūžizglītību. Konsultatīvās padomes “Izglītība visiem” nolikumā noteikti trīs rīcības virzieni:

- sekmēt mūžizglītības pieejamību visos izglītības līmeņos, tai skaitā atbalstot profesionālās un tehniskās izglītības pilnveidi, neformālā izglītībā un ikdienējās mācīšanās procesā apgūtu prasmju atzīšanu, kā arī mērķtiecīgu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu izglītībā;
- sekmēt zināšanu, prasmju un attieksmju apguvi, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību, ko nodrošina izglītība, ilgtspējīgs dzīvesveids, cilvēktiesības, dzimumu līdztiesība, miera un nevardarbības kultūra, globālais pilsoniskums un cieņa pret kultūras daudzveidību;
- veicināt iekļaujošu izglītību un attīstību veicinošu mācību vidi.

Laika periodā no 2018.- 2021. gadam UNESCO LNK izglītības jomā ir īstenojusi vairākas aktivitātes, kas veicina ANO Ilgtspējīgās attīstības mērķu apguvi Latvijas izglītības iestādēs.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

2021. gadā tika izstrādāts [metodiskais materiāls “Laiks ilgtspējīgas attīstības mērķiem”](#), kas apkopo nozīmīgas kompetences, lai piedalītos globālo mērķu sasniegšanā. Izdevumā ir sniegtas metodes, pieejas, kā arī oriģinālas idejas, lai jebkuru interesentu iepazīstinātu ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem un iesaistītu to sasniegšanā. Materiālu var izmantot gan formālajā, gan neformālajā izglītībā un tas brīvi pieejams UNESCO LNK tīmekļa vietnē www.unesco.lv

Kopš 2016. gada Latvija iesaistās starptautiskā jauniešu izglītības projektā “ANO modelēšanas spēle”, ko rīko UNESCO Igaunijas Nacionālā komisija. Projekta mērķis ir iepazīstināt jauniešus ar Apvienoto Nāciju organizācijas darbību un ilgtspējīgas attīstības mērķiem, kā arī un iesaistīt debatēs par cilvēces attīstībai nozīmīgiem jautājumiem, tādējādi veicinot līderības, sadarbības un problēmu risināšanas prasmes. Projektā līdzdarbojas jaunieši no Latvijas, Igaunijas, Lietuvas un Ukrainas. Latvijā projektu īsteno UNESCO LNK sadarbībā Izglītības un zinātnes ministriju un Ārlietu ministriju.

Veicinot izpratni par ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem, Latvija aktīvi iesaistās starptautiskā izglītības akcijā “Pasaules lielākā mācību stunda”. Ikgadējo akciju organizē “Projekts Ikviens” (*Project Everyone*) sadarbībā ar UNICEF, UNESCO un citām ANO aģentūrām un tā vienlaikus norisinās vairāk nekā 100 pasaules valstīs. Tās mērķis ir iepazīstināt sabiedrību un veicināt katra bērna, jaunieša, pieaugušā izpratni par 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem, ko ANO valstis ir apņēmušās sasniegt līdz 2030. gadam, un iesaistīt ikvienu šo mērķu sasniegšanā. Akcija Latvijā notiek jau sešus gadus un to organizē UNESCO LNK ar Izglītības un zinātnes ministrija un nevalstisko organizāciju, tostarp Latvijas platforma attīstības sadarbībai, Latvijas Augstskolu pedagogu sadarbības asociācija, Vides izglītības fonda Ekoskolu programma u.c. atbalstu. Akcijā laikā Latvijas izglītības iestādes tiek veidotas klātienēs un attālinātās mācību stundas par tēmām, kas saistītas ar ANO ilgtspējīgās attīstības mērķiem.

Lai veicinātu attīstības sadarbību, kas balstīta savstarpējā ideju un pieredzes apmaiņā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, 2019.–2021. gadā Latvijā tika īstenots pieaugušo izglītības projekts „Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli pašī”.

Projekts izmantoja bibliotēku potenciālu sasniegt plašas un daudzveidīgas sabiedrības grupas, tādējādi, uzrunājot iedzīvotājus par ilgtspējīgu attīstību ne tikai ar formālās, bet arī ar neformālās izglītības palīdzību. Projekta aktivitātes iepazīstināja ar ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem un izaicinājumiem, un veicināja labās prakses pieredzes apmaiņu. Vienlaikus projekta aktivitātēs tika izmantota Ziemeļvalstu ekspertu pieredze, sniedzot jaunu skatījumu un inovatīvus risinājumus ilgtspējīgas attīstības veicināšanā

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

Projekta ietvaros notika piecu semināru cikls visos Latvijas reģionos un ir sagatavots [analītisks pārskata latviešu](#) un [angļu valodā](#) par projekta rezultātiem, kas atspoguļo Latvijas bibliotēku pieredzi ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā.

UNESCO LNK projektu īstenoja sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Bibliotekāru biedrību. Projekta aktivitātes atbalstīja Izglītības un zinātnes ministrija, Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā, Zviedrijas, Somijas un Norvēģijas vēstniecības Latvijā.

2021.gadā tika īstenots starptautisks projekts "Ilgtspējīgas attīstības mērķu lokalizēšana Baltijas valstu muzejos un bibliotēkās" ar mērķi stiprināt Baltijas muzeju un bibliotēku lomu ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu ieviešanā. Projekta noslēgumā 2021. gada 23.- 24. septembrī tiešsaistē notika starptautiska konference, kura piedāvāja vietēja un starptautiska mēroga nozaru ekspertu priekšlasījumus un praktiskas darbnīcas, lai sniegtu zināšanas, izmēģinātu noderīgus rīkus un tīklotos ar Baltijas valstu kolēģiem. Konferenci noskatījās vairāk nekā 1000 interesenti.

Lai veicinātu konferencē pausto atziņu nostiprināšanos un ideju īstenošanu, kā arī sekmētu turpmāku sadarbību un pieredzes apmaiņu, konferences noslēgumā tika publicēti secinājumi [angļu](#), [latviešu](#), lietuviešu un igauņu valodās. Projekta laikā nodibinātas partnerības kalpo par pamatu turpmāku projektu veidošanai, kas stiprinās atmiņas institūciju darbu ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem plašākā, Ziemeļ- un Austrumeiropas, reģionā.

Konferenci rīkoja Latvijas Muzeju biedrība, Latvijas Nacionālā bibliotēka un Latvijas Bibliotekāru biedrība sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas muzeju un bibliotekāru biedrībām un UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju, ar UNESCO Līdzdalības programmas finansiālu atbalstu.

2) Latvijas tālākajā attīstībā būtiski ir pievērst lielāku uzmanību 16. mērķim "Veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmeņos", un īpaši apakšmērķim 16.10., kurš mudina nodrošināt publisku piekļuvi informācijai un aizsargāt cilvēku pamatbrīvības. Šī mērķa īstenošana cieši saistīta ar sabiedrības medijpratības un informācijpratības veicināšanu, kas palīdz ierobežot dezinformācijas izplatību, dodot iedzīvotājiem nepieciešamās prasmes nepatiesas un maldinošas informācijas atpazīšanā. Covid-19 pandēmijas izraisītā "dezinfodēmija" un tās sekas uz sabiedrības drošību parādīja šī mērķa aktualitāti. Problēmas nozīmību vēl vairāk pastiprina ģeopolitiskā situācija Latvijas kaimiņvalstīs, kas rada draudus Latvijas informatīvajai telpai. 16. mērķī ir uzsvērtā tiesiskuma un labas pārvaldības nozīme, un to sekmēšana ir viens no galvenajiem stūrakmeņiem iedzīvotāju uzticēšanos valstij veicināšanā, tādējādi stiprinot valsts drošību.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

Latvian
National Commission
for UNESCO

UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

3) Lai mērķtiecīgi mērītu kultūras pienesumu Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā nacionālā un vietējā līmenī, UNESCO LNK rosina izmantot UNESCO 2019. gada izdoto ziņojumu "Kultūra / 2030 Indikatori" ([Culture|2030 indicators](#)), diskusijai par kultūras atspoguļojumu Ilgtspējīgās attīstības mērķos.

Patiesā cieņā,

ģenerālsēkretāre

(paraksts*)

Baiba Moļņika

* Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

A.Oļesika 67325109, a.olesika@unesco.lv

I.Surgunte 67325109, i.surgunte@unesco.lv